



# RAAD VAN STATE

## afdeling Wetgeving

advies 61.008/3  
van 20 maart 2017

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen voor het jaar 2017 aan het Fonds voor Scheepsjongens’

Op 16 februari 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen voor het jaar 2017 aan het Fonds voor Scheepsjongens’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 7 maart 2017. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 maart 2017.

\*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

\*

### STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot het vaststellen, voor het begrotingsjaar 2017, van de verplichte bijdrage voor rekening van de reders van Belgische vissersvaartuigen, bedoeld in artikel 3, § 2, eerste lid, 3°, en tweede lid, van de wet van 23 september 1931 ‘op de aanwerving van het personeel der zeevisserij’ (artikelen 1 en 2 van het ontwerp), en tot het bepalen van de wijze van storting of overschrijving van die bijdragen (artikel 3).

Het te nemen besluit treedt in werking op (lees: heeft uitwerking met ingang van) 1 januari 2017 (artikel 4).

3. Het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in artikel 3, § 2, tweede lid, van de wet van 23 september 1931, naar luid waarvan de zo-even vermelde bijdragen door de Koning (thans de Vlaamse Regering) volgens de erin bepaalde regels worden vastgesteld, na gemotiveerd advies van de Raad van het Fonds voor Scheepsjongens.

### ONDERZOEK VAN DE TEKST

#### Artikel 1

4. De woorden “die vastgesteld is conform artikel 3, § 2, tweede lid, van de voormelde wet” hebben geen andere betekenis dan dat het te nemen besluit in overeenstemming zou zijn met artikel 3, § 2, tweede lid, van de wet van 23 september 1931. Die woorden zijn dan ook overbodig en kunnen worden weggelaten.

#### Artikel 4

5.1. Artikel 4 van het ontwerp strekt ertoe aan het te nemen besluit uitwerking te verlenen met ingang van 1 januari 2017. Dit komt erop neer dat het te nemen besluit met terugwerkende kracht uitwerking zal hebben.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is enkel toelaatbaar ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

5.2. Gevraagd om een verantwoording van de terugwerkende kracht, heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

“De Raad van het Fonds voor Scheepsjongens heeft op 06/10/2016 een advies geformuleerd over de redersbijdragen aan het Fonds voor 2017.

De Raad geeft unaniem advies om de redersbijdragen van 0,10% van de besomming ook in 2017 aan te houden. Aldus wordt een stagnatie van de reserves nagestreefd.

De facto garandeert het voorliggend ontwerp BVR een continuïteit van de regelgeving, die ook eerdere jaren van toepassing was. Immers dezelfde redersbijdrage van 0,10% op de besomming wordt voorgesteld.

Deze bijdragen worden op basis van een gentlemen[’s] agreement reeds automatisch via de Vlaamse visveilingen ingehouden. Voor verkopen in buitenlandse havens worden de bijdragen achteraf geïnd.

Vermits het gaat om een verderzetting van de bestaande situatie, gaat het dus geenszins om een verstrenging en in beginsel worden derhalve geen verkregen situaties aangetast. Integendeel.”

5.3. Zoals de Raad van State reeds herhaaldelijk heeft opgemerkt,<sup>1</sup> impliceert dit dat een deel van de beoogde bijdragen reeds is geïnd, ook al is de ontworpen regeling over de hoogte van die bedragen nog niet uitgevaardigd. Een dergelijke werkwijze staat op gespannen voet met hetgeen hiervoor is uiteengezet aangaande de terugwerkende kracht voor besluiten. De Raad van State heeft in het advies over de rechtsvoorganger van het ontworpen besluit voor het werkingsjaar 2014 opgemerkt dat die terugwerkende kracht leek te kunnen worden verantwoord vanuit de noodzaak voor de continuïteit van het bestuur, in de veronderstelling dat de betrokken reders tijdig op de hoogte waren van de voorgenomen maatregel.<sup>2</sup> Een dergelijke overweging kan evenwel niet telkens opnieuw worden ingeroepen om een vertraging in de besluitvorming te verantwoorden met betrekking tot een regeling waarbij, zoals ook in dat advies is vermeld, een last wordt opgelegd in de vorm van een verplichte bijdrage.

De Raad van State kan dan ook enkel herhalen wat hij in zijn eerdere adviezen<sup>3</sup> heeft opgemerkt om voor de toekomst hetzij de besluitvorming voor deze jaarlijkse regeling te versnellen, zodat geen terugwerkende kracht meer vereist is, hetzij de jaarlijkse regeling om te vormen tot een regeling die een onbeperkte geldingsduur heeft en waarbij het percentage van de redersbijdragen desgewenst gewijzigd kan worden, onder meer met het oog op het in artikel 3, § 2, tweede lid, tweede zin, van de wet van 23 september 1931 vervatte vereiste dat de redersbijdragen vijftig procent van de uitgaven van het Fonds voor Scheepsjongens moeten

---

<sup>1</sup> Adv.RvS 57.565/3 van 20 juni 2015 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2015 ‘houdende de vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen voor het jaar 2015 aan het Fonds voor Scheepsjongens’; adv.RvS 58.624/3 van 4 januari 2016 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 22 januari 2016 ‘houdende de vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen voor het jaar 2016 aan het Fonds voor Scheepsjongens’.

<sup>2</sup> Adv.RvS 56.552/1/V van 28 juli 2014 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 30 juli 2014 ‘houdende de vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen voor [het jaar] 2014 aan het Fonds voor Scheepsjongens’.

<sup>3</sup> Zie de in voetnoot 1 aangehaalde adviezen.

dekken. Aldus is het mogelijk om ook in de loop van een werkingsjaar de redersbijdragen te verhogen, zolang dat niet met terugwerkende kracht gebeurt.

Een regeling met een onbeperkte geldingsduur lijkt des te meer aangewezen nu de gemachtigde zelf erkent dat de verplichte bijdrage voor rekening van de reders van Belgische vissersvaartuigen de voorbije jaren op hetzelfde niveau is bepaald.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT